

Veiligheidsplan BS Lahrhof

Versie: mei 2022

basisschool

Lahrhof

Voorwoord

Veiligheid op school is belangrijk voor kinderen, medewerkers, ouders en externen. Om optimaal te kunnen leren is een gevoel van veiligheid op school een meerwaarde. BS Lahrhof voelt zich verantwoordelijk om deze veiligheid te kunnen waarborgen. Daarom werken we aan visie en beleid en zo krijgt veiligheid een vaste plek binnen de school. Het beleid geeft richting aan het handelen van alle betrokkenen in de school. Het leidt tot regels en afspraken die gedragen worden, die iedereen kent en waar iedereen elkaar op kan aanspreken.

Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school van kracht. Deze wet heeft tot doel de veiligheid voor leerlingen op scholen te vergroten en pesten aan te pakken. De wet schrijft voor dat de school:

1. een inspanningsverplichting heeft tot actief veiligheidsbeleid te voeren;
2. het effect van het veiligheidsbeleid periodiek te monitoren;
3. de volgende taken bij tenminste één persoon beleggen:
 - De coördinatie van anti-pestbeleid
 - Het fungeren als vast aanspreekpunt in het kader van pesten

De onderwijsinspectie ziet toe op naleving van de wettelijke verplichting.

Stichting Kindante heeft een aantal documenten voor de hele stichting opgesteld. Voor deze documenten verwijzen we u naar: <https://kindante.nl/kaders>.

In dit document staan deze documenten ook opgenomen met daar waar nodig specifiek wordt beschreven hoe we hier op BS Lahrhof vorm aan geven.

Alle onderdelen die vermeld zijn in de checklist van de inspectie maken deel uit van het veiligheidsbeleid dat beschreven is in dit plan.

In het hele document wordt gesproken van “ouders”. Hiermee bedoelen we ouder(s)/verzorger(s).

Algemene gegevens:

Naam school	BS Lahrhof
Schoolbestuur	Stichting Kindante
Naam directeur	Berry Jansen
Adres	Romeinenstraat 30
Telefoonnummer	046 4525683
Website	www.bslahrhof-sittard.nl

Inhoudsopgave

1. Veiligheidsbeleid	4
1.1 Missie en kernwaarden	4
1.2 Doelen sociale veiligheid en evaluatie	5
2. Gedragsprotocol	5
2.1 Uitgangspunten Gedragsprotocol	5
2.2 Coördinatie fysieke- en sociale veiligheid	7
2.3 Overleg	7
2.4 Sociale kaart	7
2.5 Speeltoestellen	7
3. Inzicht in veiligheidsbeleving en monitoring	7
3.1 Monitoring veiligheidsbeleving	8
3.2 Monitor Sociale Veiligheid	8
3.3 Risico's en incidenten	8
3.4 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	9
4. Pedagogisch klimaat	9
4.1 Uitgangspunten pedagogisch handelen	9
4.2 Basisaanpak sociale veiligheid	10
4.3 SWPBS	10
4.4 SCOL	11
4.5 Afstemmen met ouders	11
4.6 Deskundigheidsbevordering	12
5. Handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten	12
5.1 Signaleren en delen	12
5.2 Pesten	12
5.3 Pestprotocol	13
5.4 Schorsen en verwijderen	16
5.5 Grensoverschrijdend gedrag van ouders	17
5. Borging	17
5.1 Overlegvormen	17
5.2 Cyclisch proces van beleid en evaluatie	17

1. Veiligheidsbeleid

1.1 Missie en kernwaarden

Missie – hier staan we voor

Bij ons leer je leren en leer je voor het leven. Je ontdekt wie je bent, waar je gelukkig van wordt en ontwikkelt je talenten. Zodat je vol vertrouwen de toekomst in gaat!

Visie – hier gaan we voor

(On)gewoon goed onderwijs: daar staat basisschool Lahrhof voor. ‘(On)gewoon’ omdat we niet met alle trends meewaaien, maar altijd kijken naar wat onze leerlingen én medewerkers nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen. ‘Goed onderwijs’ omdat we veel aandacht hebben voor rekenen, lezen, taal en zaakvakken, maar ook voor sociaal-emotionele ontwikkeling en vaardigheden zoals samenwerken en communiceren.

We bieden een rijke leeromgeving waarin rust, structuur en relatie heel belangrijk zijn. Op basisschool Lahrhof hebben we oog voor elkaar en plezier met elkaar, want dat is een voorwaarde om je te kunnen ontwikkelen. We geven je de ruimte om zelf te ontdekken waar je blij van wordt en ondersteunen je om alles uit jezelf te halen. Het maakt niet uit wie je bent en wat je kunt: wij zien jou en geloven in jou.

Ons team werkt nauw samen met elkaar, met partners en met ouders. Ook wij zijn voortdurend in ontwikkeling. Daarbij werken we altijd vanuit onze drie kernwaarden: eigenheid, kwaliteit en plezier.

Kernwaarden – hieraan herken je ons

Eigenheid

Rust en structuur: dat is typisch Lahrhof! We hebben duidelijke afspraken zodat je weet waar je aan toe bent. We stimuleren dat je nieuwsgierig bent naar jezelf, de ander en de wereld om je heen. En we helpen je stap voor stap om eigen keuzes te maken en steeds zelfstandiger te worden.

Kwaliteit

Onze deskundige, betrokken leerkrachten bieden jou een stevige basis van goed onderwijs en persoonsvorming. We proberen zo goed mogelijk aan te sluiten op jouw leerbehoefte. Je krijgt de ruimte om te ontdekken wat bij je past. Zo helpen we je om het beste uit jezelf te halen en groeit je zelfvertrouwen.

Plezier

Jezelf mogen zijn, je verbonden voelen met anderen en gewaardeerd worden: dat vinden we heel belangrijk! Want als je met plezier naar school gaat en lekker in je vel zit kun je je volop ontwikkelen. Onze school biedt een veilige omgeving waar iedereen vragen durft te stellen en fouten mag maken.

1.2 Doelen sociale veiligheid en evaluatie

In de schoolplannen worden elke vier jaar de ambities en doelen met betrekking tot de veiligheid en het pedagogisch klimaat beschreven. Periodiek wordt de veiligheidsbeleving middels de Kwaliteitsvragenlijst gemeten van leerlingen, ouders en medewerkers.

2. Gedragsprotocol

Op alle scholen binnen Nederland worden maatregelen getroffen om (uw) kinderen zich in een veilige en geborgen omgeving te laten ontwikkelen.

Zo'n pedagogisch (opvoedkundig) klimaat wordt vooral gecreëerd door met elkaar afspraken te maken over gedragingen en regels, die nageleefd moeten worden, zowel in de school als in de klas. Over de gedragsregels die wij specifiek op Lahrhof hanteren we paragraaf 4.3 SWPBS terug. Stichting Kindante heeft een gedragsprotocol met uitgangspunten opgesteld die leidend zijn voor alle scholen van Kindante:

2.1 Uitgangspunten Gedragsprotocol

Basis voor het gedragsprotocol vormt het uitgangspunt; respect voor de ander en de omgeving. Dit komt tot uiting in:

- Respect voor de mening van een ander
- Respect voor het werk van de ander
- Respect voor spullen van een ander
- Respect voor een andere religie
- Respect voor sterke en zwakke kanten van een ander
- Respect voor de regels van school en van de groep/unit

Dit is de basis voor iedereen op school om goed en prettig te kunnen functioneren.

Wij gaan uit van wat maatschappelijk aanvaard wordt. Dit is de norm voor sociaal wenselijk gedrag.

Grenzen

Hierbij wordt in hoofdlijnen aangegeven waar de grenzen in gedrag liggen. Deze grenzen mogen niet overschreden worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in zichtbaar gedrag naar de ander toe en de wijze van communicatie met de ander.

Grenzen in gedrag

Wij accepteren geen:

- Storend gedrag
- Negatief gedrag t.o.v. andere kinderen; o.a. pestgedrag/ruzie maken
- Saboterend en brutaal gedrag
- Discriminerend gedrag
- Agressief en gewelddadig gedrag
- Provocerende lichaamstaal

Grenzen in taalgebruik

Op school accepteren we niet:

- Schelden
- Schuttingtaal
- Vloeken
- Kwetsen
- Vernederen
- Provoceren

Naleving van het protocol

Dit protocol van gedragsregels wordt door leerlingen, ouders en medewerkers consequent nageleefd. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor de correcte uitvoering ervan. Het is de zorg van ons allen om erop toe te zien dat iedereen zich volgens het protocol gedraagt.

Het niet naleven van het protocol leidt tot gesprekken en mogelijk tot consequenties.

Regels

De regels van het gedragsprotocol zijn voor de groepen vertaald in omgangsregels. Deze omgangsregels zijn daarmee een middel om het protocol vorm te geven.

Alle omgangsregels zijn terug te voeren op het uitgangspunt “respectvol omgaan met elkaar”. Op school gelden voor alle betrokkenen in ieder geval de volgende omgangsregels:

Op school:

1. Word je niet op je uiterlijk beoordeeld.
2. Word je met je voornaam aangesproken.
3. Word je met rust gelaten als je dit aangeeft en het mogelijk is binnen de situatie van dat moment.
4. Wordt er naar je geluisterd.
5. Worden je spullen met rust gelaten.
6. Wordt een ruzie eerst door de betrokkenen uitgepraat.
7. Wordt de medewerker erbij betrokken als de leerlingen er niet uitkomen.
8. Wordt bij pestgedrag door andere leerlingen geen partij gekozen.
9. Wordt pestgedrag aan de medewerker verteld (Pesten melden is geen klikken maar helpen een probleem oplossen!).
10. Wordt er alles aan gedaan om een prettige omgeving te creëren voor iedereen en wordt dus niemand buiten gesloten!

Negatieve uitingen van gedrag

Hieronder verstaan we gedrag dat niet binnen de afgesproken school- en groepsregels valt en waarbij de school handelend optreedt.

Storend gedrag

Hieronder wordt verstaan: gedrag dat ertoe leidt dat de voortgang van de les (activiteit) wordt verstoord. Het betreft ongeoorloofd en storend gedrag tijdens schooltijd binnen het schoolgebouw, op de speelplaats of in de gymzaal, maar ook tijdens excursies e.d.)

Aanpak

- Duidelijk waarschuwen en corrigeren in woord en of gebaar.
- Bij voortdurend van ongewenst gedrag, na schooltijd bespreken.
- Ouders erbij betrekken

2.2 Coördinatie fysieke- en sociale veiligheid

De coördinatie van verschillende taken op het gebied van sociale- en fysieke veiligheid is per school belegd bij één of meerdere personen. Het gaat om de volgende taken:

- Inbrengen van incidenten op het gebied van sociale veiligheid (inclusief pesten) bij het schoolondersteuningsteam (SOT).
- Toezien op een goede communicatie en daar waar nodig registratie (incidenten) en signalering van de sociale veiligheid via het observatieteamstelsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling (Sociale Competentie Observatie Lijst).
- Ervoor zorgen dat de analyse van bovenstaande registratie en signalering in het SOT wordt besproken.
- Jaarlijks bespreken van de volgende zaken op het gebied van de fysieke veiligheid samen met de directeur: onderzoek naar onveilige situaties in en om de school (RI&E), scholing van bedrijfshulpverleners, EHBO, ongevallenregistratie, ontruimingsoefeningen.

2.3 Overleg

Veiligheid komt in meerdere overlegvormen aan bod: bouwoverleg, teamvergadering, SOT, MR, directieberaad en de GMR.

2.4 Sociale kaart

De school heeft goede afspraken gemaakt met externe partners, zoals logopedie, ergotherapie, dyslexie, fysiotherapie, R.T., Psychologen, therapeuten, PIW, CJG, Leerplicht, Samenwerkingsverband, IVH, Veilig Thuis, Peuterspeelzaal, Buitenschoolse Opvang enz.

2.5 Speeltoestellen

Speelterreinen/speelplaatsen die onderdeel uit maken van het terrein behorende bij een onderwijsvoorziening van Kindante kunnen ingericht zijn met speeltoestellen. Bij onderwijs behorende speelzalen zijn dat per definitie altijd. Kindante is verantwoordelijk voor de veiligheid ervan. De Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) is belast met de controle en inspectie van de veiligheid van speeltoestellen.

Verantwoordelijkheid eigenaren

Het "warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen" bevat regels voor ontwerp, constructie, beheer en onderhoud van speeltoestellen. De beheerder of eigenaar van een speeltoestel moet zorgen dat dit toestel voldoet aan deze regels. Het besluit verplicht de eigenaar om van elk toestel een logboek bij te houden. Prototypes speeltoestellen moeten landelijk worden gekeurd. De totale inspectie hierop berust bij de Voedsel en Warenautoriteit (VWA). Lokale overheden spelen hierbij geen rol.

3. Inzicht in veiligheidsbeleving en monitoring

Het doel van inzicht krijgen in het passend, effectief en actueel maken van het veiligheidsbeleid door zicht te hebben op de beleving van de sociale veiligheid en mogelijke risico's. Daarmee is er steeds weer input voor bijstelling en versterking van het veiligheidsbeleid

3.1 Monitoring veiligheidsbeleving

Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, medewerkers en ouders. Knelpunten worden gesignaleerd en het beleid wordt daarop aangepast.

3.2 Monitor Sociale Veiligheid

Op BS Lahrhof wordt twee keer per (najaar en voorjaar) de SCOL afgenomen. De Sociale Competentie ObservatieLijst is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, welbevinden en sociale veiligheid. In paragraaf 4.4 volgt meer uitleg hierover. De Monitor Sociale Veiligheid (vragenlijst), oftewel MSV, is een aanvullend onderdeel van de SCOL.

Het is wettelijk verplicht een Monitor Sociale Veiligheid af te nemen. De inspectie gaat ervan uit dat scholen de verplichting om jaarlijks de sociale veiligheid te monitoren nakomen, en de gegevens bij de inspectie (laten) aanleveren. Ze spreken scholen daar zo nodig ook op aan, en treden handhavend op als scholen bij herhaling in gebreke blijven. Binnen de SCOL worden de gegevens na afname automatisch doorgestuurd naar de inspectie. Met de MSV wordt het oordeel van de leerling over zijn welbevinden, veiligheidsbeleving en aantasting van de sociale en fysieke veiligheid gemeten.

Invullen

De leerlingen vullen zelfstandig de vragenlijst in. Na het invullen krijgt de leerling direct een terugkoppeling van de resultaten. De leerkracht ziet deze terugkoppeling niet. De leerling vult de MSV in volledige anonimiteit in, waardoor we een zo betrouwbaar mogelijk beeld krijgen van de veiligheidsbeleving en het welbevinden van onze leerlingen.

Aan het eind van de vragenlijst nemen we een extra vraag af waarbij leerlingen kunnen aangeven of zij willen praten over hun eigen veiligheid of die van anderen. Indien de leerling aangeeft dit te willen, kiest de leerling voor een gesprek met de leerkracht zelf of met de schoolcontactpersoon. Alleen de beheerder van de SCOL heeft inzage in welke leerlingen een gesprek willen voeren. Deze zorgt ervoor dat de schoolcontactpersoon of leerkracht wordt ingelicht over met wie ze in gesprek kunnen gaan.

3.3 Risico's en incidenten

Voor de registratie van ongevallen wordt een (digitaal) formulier ingevuld. De registraties van de ongevallen worden beheerd door de Arbo-coördinatoren. Bij de jaarevaluatie wordt een overzicht van geregistreerde ongevallen en ernstige gedragsincidenten opgenomen.

De Arbowet verplicht alle instellingen die werknemers in dienst hebben een actuele Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) op te stellen. Dit is een totaaloverzicht van alle bestaande risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting tijdens de arbeid. Het plan van aanpak wordt jaarlijks geëvalueerd en opnieuw opgesteld. BS Lahrhof voldoet aan alle criteria rondom BHV en Veiligheid.

Verplichte controles zoals bijvoorbeeld voor blusapparaten, brandalarm, elektrische apparaten en speeltoestellen worden periodiek uitgevoerd conform de daarvoor geldende regelgeving.

Onder de registreren incidenten vallen in ieder geval:

2. fysiek geweld, al dan niet met letsel tot gevolg
3. huiselijk geweld
4. kindermishandeling (zie 'meldcode kindermishandeling)
5. bedreigingen
6. discriminatie (o.m. naar ras, geslacht en homodiscriminatie)
7. vernieling
8. diefstal
9. (seksuele) intimidatie

De registratiegegevens van incidenten zijn bezit van de school en worden niet beschikbaar gesteld aan derden. De gegevens zijn daarmee niet openbaar. De arbeidsinspectie, de inspectie basisonderwijs en het bevoegd gezag kan vanuit hun rolverantwoordelijkheid inzage krijgen in de gegevens tijdens locatiebezoeken.

Arbeidsinspectie

De arbeidsinspectie kan op eigen initiatief een controlebezoek uitvoeren, aangekondigd of onaangekondigd. Indien een arbeidsongeval plaats vindt met werknemer met ziekenhuisopname, blijvend letsel of dodelijke afloop tot gevolg vindt z.s.m. melding plaats bij de arbeidsinspectie.

Telefonisch: 0800-5151

3.4 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Aan de hand van 5 stappen bepalen professionals of ze een melding moeten doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp kan worden ingezet.

Zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

4. Pedagogisch klimaat

Door een positieve en ondersteunende benadering van leerlingen, personeel en andere betrokkenen en goed voorbeeldgedrag ontstaat een positief schoolklimaat waarin iedereen zich veilig voelt en optimaal kan leren en werken.

4.1 Uitgangspunten pedagogisch handelen

Alle scholen hebben een pedagogische opdracht: de ontwikkeling tot autonoom en verantwoordelijk deelnemer aan de samenleving met kwaliteit te laten verlopen. Een pedagogisch competente leraar biedt leerlingen een veilige leeromgeving, houvast en structuur

en bevordert de ontwikkeling. In het pedagogisch handelen zorgt de leraar ervoor dat kinderen weten dat ze erbij horen en welkom zijn, dat ze gewaardeerd worden, dat ze op een respectvolle manier met elkaar omgaan en dat ze verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

In de grondhouding die verwacht wordt van iedereen in school is de veilige leeromgeving terug te vinden bij leraren, leerlingen en ouders.

- Leraren en ouders zijn zich bewust van hun rol als een voorbeeld voor de kinderen
- Iedereen spreekt elkaar op een respectvolle wijze toe.
- Leraren en ouders hebben een positief kritische houding.
- Leraren en ouders leren kinderen om op een respectvolle manier hun mening te geven, maar ook te luisteren naar een ander.
- Leraren spreken elkaar en de kinderen aan op verantwoordelijkheid en richten zich niet alleen op de eigen groep. We zijn samen verantwoordelijk voor alle kinderen.
- Wanneer zich problemen voordoen op het gebied van gedrag staan de leraren er niet alleen voor, ze bieden en vragen hulp aan elkaar.

4.2 Basisaanpak sociale veiligheid

Bij de start van ieder nieuw schooljaar is de groep niet vanzelfsprekend een positieve, hechte groep. In de eerste weken na de zomervakantie wordt in de groepen veel aandacht geschonken aan de groepsvorming. Er worden gezamenlijk per groep afspraken en regels besproken en afgesproken. Deze worden samen concreet gemaakt. Ook wordt er tijd gemaakt voor kennismakingsactiviteiten die de groeps sfeer versterken. Leerlingen leren op hun eigen gedrag reflecteren en dat van anderen. Zo leren ze een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de sociale omgeving in en buiten de groep.

4.3 SWPBS

SchoolWide Positive Behavior Support (SWPBS) is een preventieve aanpak van gedrag voor het primair, het speciaal en het voortgezet onderwijs. Het heeft als doel om schoolbreed en vanuit gedeelde waarden een veilig en positief schoolklimaat te creëren dat alle leerlingen in staat stelt om optimaal te profiteren van het geboden onderwijs. Hierbij werkt de school actief samen met ouders.

PBS werkt volgens het principe “goed gedrag kun je leren”. Gedrag wordt als een vak gezien. Gedragsregels zijn aan te leren, net als staartdelingen, taal of biologie. Uit onderzoek blijkt dat het effect van complimenteren en positieve feedback op gewenst gedrag vele malen groter is dan straffen van ongewenst gedrag. Goed gedrag wordt daarom beloond.

SWPBS richt zich op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. Dit gebeurt door de waarden van de school te vertalen naar concrete gedragsverwachtingen voor alle ruimtes van de school, dit gedrag actief aan te leren en systematisch te waarderen en te belonen. Door dit concrete gedrag actief aan te leren en systematisch te bekrachtigen, lukt het leerlingen beter om zich aan regels te houden en gewenst gedrag te laten zien. De aanpak richt zich op drie niveaus: de school als geheel, de afzonderlijke groepen en de individuele leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.

De regels die zijn gesteld hangen in de ruimtes van de school. In de algemene ruimtes gelden de regels voor iedereen. De regels en afspraken in de groepen kunnen onderling verschillen.

Daarnaast verzamelt de school data over gedrag van leerlingen middels een incidentregistratie, indien dit wenselijk is. Deze registratie stelt de school in staat om gedragsvraagstukken (schoolbreed, op klassenniveau en op individueel niveau) in een vroeg stadium te signaleren, te analyseren en aan te pakken.

Op school zijn schoolregels opgesteld met het daarbij behorende “menu van consequenties”. Dee consequenties zijn uiteraard passend per leerjaar en aangepast aan de leeftijd.

4.4 SCOL

De Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) is een digitaal leerlingvolgsysteem voor sociale competentie en bestaat uit 26 vragen over concreet gedrag in sociale situaties op school. De LeerlingSCOL is een aanvullende module op de SCOL en is een zelfbeoordelingsinstrument voor leerlingen als voorbereiding op het werken aan sociale competentie met een portfolio.

De leerkracht vult de SCOL per leerling tweemaal per jaar in: één keer rond de herfstvakantie en de tweede keer rond de meivakantie. Dit gebeurt in groep 6 t/m 8. De leerkracht wordt geadviseerd om tijdens de les het gedrag van het kind bewust te observeren. Bij de beoordeling vergelijkt de leerkracht het gedrag van een kind in de eerste plaats met dat van zijn leeftijdgenoten. In de tweede plaats kijkt de leerkracht hoe de leerling zich in verschillende situaties gedraagt. Nadat de leerkracht de SCOL voor de leerling heeft ingevuld en opgeslagen, berekent het computerprogramma een totaalscore en een categoriescore.

De LeerlingSCOL wordt door de leerlingen twee keer per jaar zelfstandig via een computerprogramma ingevuld. Na het invullen zien de leerlingen op het scherm een overzicht van hun resultaten. Het oordeel van de leerkracht, gemeten met de SCOL, kan vergeleken worden met het resultaten van de LeerlingSCOL (per leerling en per groep). De LeerlingSCOL kan niet los worden gebruikt, maar is een aanvulling op de SCOL.

De resultaten van de SCOL kunnen worden gebruikt als aanknopingspunt voor planmatig onderwijs in sociale competentie aan de groep en voor individuele leerlingen. Voor individuele leerlingen kan de totaalscore van de SCOL ook een signaal vormen dat een leerling extra onderwijs nodig heeft of dat er nadere diagnostiek nodig is. Ten slotte kunnen we aan de hand van de resultaten ons schoolbeleid voor sociale competentie afstemmen op de leerlingen.

4.5 Afstemmen met ouders

We hechten waarde aan een goede afstemming tussen school en ouders. Een goede wederzijdse betrokkenheid en samenwerking tussen school en ouders is van belang om van de school een plek te maken waar kinderen zich veilig voelen.

Transparantie en duidelijke communicatie met ouders vinden wij van groot belang. Dit is zichtbaar in:

- structurele momenten om de voortgang en het welbevinden van het kind met elkaar te bespreken
- een open houding naar elkaar toe; bij zorgen kan de ouder bij de leerkracht terecht voor een gesprek en vice versa.
- Tweerichtingsverkeer: We willen ouder(s) goed informeren over hun kind(eren). Andersom is het belangrijk dat ouders ons informeren over bijzonderheden. Bijvoorbeeld als het kind bepaalde ondersteuning nodig heeft, bij een verhuizing of als er iets speelt in het gezin. Dat vragen we bij aanmelding van kind(eren), maar kan ook tussentijds worden aangegeven door ouder(s). Bijvoorbeeld tijdens oudergesprekken, door even binnen te lopen bij de leerkracht na schooltijd of door een e-mail te sturen.

Een kind leert niet alleen op school, maar ook thuis. Daarom vinden we transparante en gelijkwaardige communicatie, gericht op de ontwikkeling van het kind, heel belangrijk. Wederzijdse verwachtingen stemmen we samen af tijdens oudergesprekken. We denken graag met ouder(s) mee.

4.6 Deskundigheidsbevordering

De medewerkers die een specifieke taak of rol hebben in het kader van de veiligheid hebben de daarbij horende trainingen en opleidingen gevolgd en/of zullen die in de toekomst nog volgen. Daarnaast houden ze hun kennis op orde door de laatste ontwikkelingen te volgen. Op BS Lahrhof zijn er 2 Veiligheidscoördinatoren, 15 BHV'ers en 3 Schoolcontactpersonen (zie Schoolgids en website voor meer informatie).

5. Handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten

We hebben als doel effectief veiligheidsrisico's, grensoverschrijdend gedrag, pesten en incidenten tijdig te signaleren om zo escalatie van beginnende onveiligheid te voorkomen en om ervoor te zorgen dat de gevolgen ervan voor slachtoffers zoveel mogelijk beperkt worden.

5.1 Signaleren en delen

De eerste signalering van risico's op het gebied van veiligheid of leefstijl vindt plaats in de voorschoolse periode: bij het intakegesprek, bij de overdracht van een kinderdagverblijf op peuterspeelzaal en via het aanmeldformulier.

Een aantal weken na aanvang van het schooljaar bespreken de intern begeleiders de groepsplannen met de leerkrachten en wordt de zorg rondom de sociaal emotionele ontwikkeling besproken. Na de herfstvakantie wordt de SCOL ingevuld, geanalyseerd en besproken. Daarnaast is iedereen steeds alert op signalen van mogelijke onveiligheid die worden afgegeven door leerlingen, ouders of externen (bijvoorbeeld team Jeugd of Veilig Thuis). Signalen kunnen ook intern worden gedeeld met de intern begeleiders en collega's.

5.2 Pesten

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu en de school. Pesten gebeurt bijvoorbeeld in de vorm van uitsluiting, kwetsen, dreigen, intimideren, provoceren, geweld of vernieling. Pesten heeft een structureel karakter. Als gesignaleerd wordt dat een kind gepest wordt, nemen we passende maatregelen, die beschreven zijn in het pestprotocol. De dialoog met ouders is hierbij van groot belang. Pesten blijkt een hardnekkig probleem. Er zijn boeken en websites vol over geschreven en toch houdt het pesten niet op. Een ding is duidelijk: pesten bestrijden is moeilijk. Zoals gezegd is het probleem blijkbaar onuitroeibaar, want ondanks al die boeken, al die websites is het probleem nog niet opgelost. Als leerkracht kun je het pestprobleem dus niet altijd oplossen. Maar de leerkracht moet er wel iets aan proberen te doen. Het lastige is dat die signalen niet altijd optreden, niet altijd zichtbaar zijn of een andere oorzaken kunnen hebben.

5.3 Pestprotocol

Onderstaand pestprotocol is in de basis uniform voor alle scholen van Kindate. Op punten is deze aangevuld met punten die wij er specifiek op BS Lahrhof aan willen toevoegen.

Wij willen bij aanpak van pesten op school uitgaan van de zogenaamde vijf sporen aanpak. Deze aanpak bestaat uit:

- hulp aan het gepeste kind
- hulp aan de pester
- hulp aan de zwijgende middengroep
- hulp aan de medewerker
- hulp aan de ouders

Vooraf ingevulde voorwaarden

Door mondelinge en schriftelijke informatie worden betrokkenen op de hoogte gebracht van het probleem pesten: wat is pesten, (niet plagen) wat zijn mogelijke gevolgen daarvan, hoe vaak komt het voor, uitleggen dat melden geen klikken is e.d. Zowel de school als geheel als iedere medewerker afzonderlijk probeert pesten te voorkomen.

Deze preventieve aanpak bestaat o.a. uit:

Op schoolniveau

- Streven naar goed pedagogisch klimaat. Leerlingen veiligheid en geborgenheid bieden
- Mondeling doorgeven van info aan stagiaires en surveillanten.
- Gedragsregels in de openbare ruimtes van school: gang, toilet, kleedlokaal e.d.

Op medewerkersniveau

- Leerlingen duidelijk maken dat signaleren van pesten (niet plagen) doorgegeven moet worden aan de medewerker. Uitleggen dat dit geen klikken is.
- Medewerkers noemen leerlingen niet met een bijnaam, die als kwetsend ervaren kan worden.
- Medewerkers maken geen opmerkingen over kleding en/of uiterlijk, die als kwetsend ervaren kunnen worden.
- Medewerker stelt met de leerlingen in de klas gedragsregels op en ziet toe op de naleving daarvan.
- Medewerker surveilleert (bij beurt) buiten.

Ter voorkoming van pesten geldt ook voor leerlingen onderling datgene wat hier bij het tweede en derde aandachtsstreepje is opgemerkt.

Verder wordt van iedere medewerker verwacht dat hij werkt aan positieve groepsvorming:

- respect voor elkaars mogelijkheden en niet mogelijkheden.
- samenwerken; elkaar helpen.
- respect voor elkaars spullen.
- niemand buitensluiten.
- naar elkaar luisteren bij beurten, spreekbeurt.
- ruzies uitpraten, goed maken e.d.
- de mogelijkheid bieden om te vertellen dat er gepest wordt

Medewerkers kunnen signaleren als pesten desondanks optreedt. Van iedere medewerker mag worden verwacht, dat hij pesten kan signaleren en vervolgens handelt.

Hij kan daar gebruik maken van:

- relevante literatuur
- relevante punten uit observatielijsten.
- informatie van ouders, collegae en medeleerlingen van de gepeste.
- Sociogram (www.sometics.com)
- Welbevindingslijst (SCOL)

De medewerker neemt duidelijk stelling:

- indien de medewerker onomstotelijk pesten heeft gesignaleerd, geeft hij duidelijk en ondubbelzinnig aan dat hij dergelijk gedrag verafschuwt en afkeurt.
- hij probeert zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
- hij probeert het invoelende vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten. (als jij nu eens gepest werd.....)

Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen doorgaat of opnieuw de kop opsteekt, gaat de school respectievelijk de medewerker, over tot een directe, curatieve aanpak.

Hierin staat de medewerker niet alleen: hij kan onze zorgbreedteprocedure volgen, waarbij hij een beroep kan doen op de IB'r of een leerlingbespreking in het team. Het team is in zijn geheel verantwoordelijk voor het welzijn van alle leerlingen!

De directe, curatieve aanpak bestaat uit twee methoden:

A. De niet-confronterende methode

Deze methode wordt toegepast als de medewerker vermoedt dat er sprake is van onderhuids pesten. (niet zelf waargenomen)

- hij schakelt collega's in om vermoedens mogelijk te versterken. (
- ondertussen kan de medewerker een algemeen probleem aan de orde stellen om zo bij het probleem in de klas te komen. (ook om een eerste "signaal" af te geven).
- wachten op een moment dat de medewerker of een collega het daadwerkelijk ziet en dan duidelijk stelling nemen.

B. De confronterende methode

Deze methode past de medewerker toe als een leerling voor zijn ogen lichamelijk of geestelijk wordt mishandeld.

- medewerker neemt eerst duidelijk stelling.
- voert een gesprek met de klas over pesten in het algemeen.
- spreekt met de leerlingen nadere regels af.
- behandelt het probleem tijdens een bepaalde les, toont een film, of voert een gesprek over de gevoelens van een gepest kind of de ouders van dit kind.
- geef hulp aan het gepeste kind
- geef hulp aan de pester.
- praat met de meelopers en buitenstaanders; de rest van de klas
- praat met de ouders van de pester
- praat met de ouders van het gepeste kind

De medewerker kan gebruik maken van de hulp door IB'r e.a. Een straffend gesprek. Leerling heeft zich niet aan de klassenregels gehouden en krijgt een passende consequentie (menu van consequenties PBS). De medewerker voert probleemoplossende gesprekken. Hierin probeert hij de oorzaak van het pestgedrag bloot te leggen.

Mogelijke oorzaken:

- vroeger zelf gepest
- gebrek aan aandacht van de ouders,
- niet gecorrigeerd worden bij agressief gedrag,
- vaak zelf lichamelijk gestraft,
- reactie op smaak-, geur- of kleurstoffen,
- slecht voorbeeld van ouders, medewerker of andere volwassenen,
- gedrag als gevolg t.v., geweld, games
- verloren bij sport of spel, enz.
- App-gebruik buiten school maar wat zijn doorwerking heeft op school

Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de medewerker de gevoeligheid van de pester voor wat hij het gepeste kind heeft aangedaan te vergroten. Bijvoorbeeld:

- Medewerker maakt afspraken met de pester over gedragsverandering. Aan het eind van de week komt de naleving ter sprake.
- De medewerker kan een rollenspel laten spelen, waarbij de pester ervaart hoe het is om buitengesloten te worden.
- Indien er geen verandering optreedt worden ouders worden uitgenodigd. De medewerker vraagt hun medewerking om aan het pestprobleem een einde te kunnen maken. De meeste kinderen hun gedrag snel aanpassen als het pesten in een vroeg stadium wordt aangepakt. Soms is dit zelfs nodig om de pester te beschermen tegen mogelijk al te rigoureuze (lichamelijk) straffen door ouders.
- Als het pestgedrag blijft voortduren wordt hulp van buitenaf ingeschakeld voor sociale vaardigheidstraining. Dit kan door Kindante Kwadrant, G.G.D.- GGZ enz. Ouders dienen hiervoor toestemming te geven.
- Weigeren de ouders en blijft de pester volharden in zijn gedrag, wordt overgegaan tot schorsing, eventueel gevolgd door verwijdering van school.

Hulp aan het gepeste kind

Kinderen die voortdurend worden gepest, reageren meestal door passief gedrag of ze gaan uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn "aangeleerd" als reactie op het gepest worden. En "aangeleerd gedrag" kan weer "afgeleerd" worden. Vaak verdwijnt bepaald afwijkend gedrag als het pesten is gestopt. Toch kunnen vormen van afwijkend gedrag ook langdurig aanwezig blijven. Vormen van afwijkend gedrag kunnen zelfs aanleiding zijn tot pesten.

- De medewerker kan gebruik maken van collegiaal advies, de IB'r of externen.
- De medewerker probeert de leerlingen begrip en respect bij te brengen voor ieders eigenheid. Ik ben ik en jij bent jij en dat mag gerust!
- De medewerker probeert zo mogelijk de aanleiding tot pestgedrag bespreekbaar te maken.
- Bij ernstige gevolgen van pesten probeert de medewerker samen met de ouders het gepeste kind zijn/haar gevoel voor eigenwaarde terug te laten vinden. Zo nodig wordt hierbij hulp van professionele instellingen ingeschakeld, zoals GGZ (sociale vaardigheidstraining) e.a. Vertrouwenstussenpersoon - Schoolcontactpersoon – Klachtencommissie
- Indien de ouders van het gepeste kind vinden dat de medewerker, respectievelijk de school onvoldoende of onjuist gehandeld heeft, of indien naar de mening van de ouders niet het gewenste resultaat is bereikt, kunnen zij via de vertrouwenspersoon een klacht indienen bij de externe schoolcontactpersoon.
- Deze gaat na of door de medewerker/school al het mogelijke is gedaan wat redelijkerwijs van een medewerker/school mag worden verwacht.
- Zij bemiddelt eventueel tussen ouders en school.

- Wordt voor de betrokken partijen geen bevredigende oplossing bereikt, legt zij de klacht neer bij de klachtencommissie.
- De klachtencommissie behandelt de klacht en adviseert het bevoegd gezag.

5.4 Schorsen en verwijderen

Het bestraffen van grensoverschrijdend gedrag is proportioneel en de tijd tussen het ongewenste gedrag en de straf is zo kort mogelijk. In uitzonderlijke gevallen is het nodig gebruik te maken van de mogelijkheid om te schorsen. Alleen de directie kan hiertoe besluiten.

Bij schorsing zijn de volgende zorgvuldigheidseisen belangrijk:

- het bevoegd gezag kan de leerling voor een beperkte periode schorsen, nooit voor onbepaalde tijd (maximaal 5 dagen)
- de schorsing vindt eerst plaats na overleg met de leerling, ouders/wettelijke verzorgers en groepsleerkracht
- het bevoegd gezag deelt het gemotiveerd besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders/wettelijke verzorgers mee, alsook eventuele andere maatregelen. De directeur is gemandateerd namens het bevoegd gezag deze brief te ondertekenen nadat hierover overleg heeft plaatsgevonden met het domein onderwijs
- de school stelt de leerling in staat, door het opgeven van huiswerk, de leerstof bij te houden en zo te voorkomen dat deze achterstand oploopt
- voordat de leerling terugkeert naar school vindt altijd een gesprek plaats met de ouders/wettelijke verzorgers en zo mogelijk de leerling. Na afloop van dit gesprek worden gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd
- het bevoegd gezag stelt de inspectie van het onderwijs en de leerplichtambtenaar in kennis van de schorsing en de redenen daarvoor. Zo nodig wordt ook de jeugdzorg geïnformeerd

Bij verwijdering van een leerling van de reguliere basisschool zijn de volgende zorgvuldigheidseisen belangrijk:

- de school kan niet aan de zorgbehoefte van de leerling voldoen
- er is sprake van ernstig wangedrag van de leerling en/of de ouders.
- de beslissing over verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. Voordat tot verwijdering wordt besloten hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleerkracht en directeur van de school. Verwijdering kan alleen maar plaatsvinden als het bevoegd gezag een andere school heeft gevonden die bereid is de leerling toe te laten.

Onderstaande procedureregels zijn van toepassing:

1. De ouders/wettelijke verzorgers worden gehoord over het voornemen tot verwijdering.
2. Het bevoegd gezag deelt het gemotiveerd besluit tot verwijdering schriftelijk aan de ouders mee, alsook eventuele andere maatregelen. Er moet een gemotiveerd schriftelijk besluit zijn waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bezwaar in te dienen bij het bevoegd gezag.
3. De ouders/wettelijke verzorgers kunnen binnen 6 weken een bezwaarschrift indienen.
4. Het bevoegd gezag is verplicht om de ouders/wettelijke verzorgers te horen over het bezwaarschrift.
5. Het bevoegd gezag moet binnen 4 weken na de ontvangst van het bezwaarschrift beslissen.

6. Het bevoegd gezag meldt het besluit tot verwijdering van de leerling terstond aan de Inspectie van het onderwijs en de leerplichtambtenaar. Zo nodig wordt ook Jeugdzorg geïnformeerd.

5.5 Grensoverschrijdend gedrag van ouders

Op school kunnen we te maken krijgen met ouders die zich grensoverschrijdend gedragen in of rondom de school. Te denken valt aan ouders die verbaal intimiderend of fysiek agressief gedrag vertonen. De school kan dan een ordemaatregel opleggen, bijvoorbeeld een contactverbod en het contact met school laten verlopen via iemand anders. Denk ook aan een school- of pleinverbod.

Als ouders het niet eens zijn met de opgelegde maatregel, kunnen zij daarover een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school (zie schoolgids).

5. Borging

Het doel is sociale veiligheid tot een voortdurend en vanzelfsprekend punt van aandacht te maken, in alle werkprocessen binnen de school en met alle betrokkenen. Daarbij wordt geleerd van en met elkaar, weet men waar men bij elkaar van op aan kan en waarin ervaringen en incidenten benut worden om van te leren. Daarmee wordt de sociale veiligheid een integraal bestandsdeel van de cycli van bijvoorbeeld school- en curriculumontwikkeling, kwaliteitszorg en personeelsbeleid.

5.1 Overlegvormen

Om ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is en blijft van het veiligheidsbeleid, begrijpt wat de uitgangspunten zijn en weet hoe te handelen, is een goede communicatie essentieel. Daarom wordt dit veiligheidsplan opgesteld en besproken in het team en de MR en is het ter inzage voor ouders beschikbaar via www.bslahrhof-sittard.nl onder het kopje “informatie” en dan “documenten”. In het team is het belangrijk om regelmatig een specifiek onderwerp te bespreken om ervoor te zorgen dat onze manieren op één lijn liggen.

Op leerling en groepsniveau komen veiligheid en veiligheidsbeleving aan bod in het groeps- en leerlingoverleg tussen leerkracht en IB-er. Tijdens teamvergaderingen en bouw overleggen kan er ook ruimte worden gemaakt om veiligheidsthema's te bespreken. De resultaten van de observatie- en leerlingvragenlijsten van de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn dan ook onderwerp van bespreking.

Leerlingen waarbij er zorgen zijn over de veiligheid, het welbevinden of het gedrag worden besproken in bouwoverleggen en met IB-ers/MT.

5.2 Cyclisch proces van beleid en evaluatie

Bij de jaarlijkse cyclus van schoolontwikkelingsplannen en jaarverslagen is het veiligheidsbeleid een vast onderwerp. Op die manier krijgt het een vaste plek in de jaarevaluatie.

Borging van een veiligheidsaanpak vraagt om meer dan het vastleggen van regels en afspraken. Het realiseren van een sociaal veilige school vraagt erom dat het (voortdurend) leeft in de hoofden en het handelen van alle betrokkenen. Het vraagt om speciale aandacht, en is een integraal onderdeel van het gehele schoolbeleid, de pedagogische aanpak, kwaliteitszorg, personeelsbeleid en schoolontwikkeling. Dat betekent dat werken aan sociale veiligheid een continu en cyclisch proces moet zijn in een lerende organisatie, met een sterk pedagogisch en waarden gestuurd leiderschap en met betrokkenheid van iedereen in en om de school.

Sittard, mei 2022

Voor akkoord:

M. van Wersch

Voorzitter MR

L.R.M. Jansen

Directeur basisschool Lahrhof